

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců Mgr. Kamila Tojnera a Mgr. Jana Kašpara v právní věci žalobce: **P. F. Z.**, nar. X., t. č. V., zast. JUDr. Alenou Jírovcovou, advokátkou se sídlem Šafaříkova 161, 506 01 Jičín, proti žalovanému: **Vězeňská služba ČR, Věznice Valdice**, se sídlem nám. Míru č. p. 55, 507 11 Valdice, o žalobě proti rozhodnutí Vězeňské služby, speciálního pedagoga Věznice Valdice, ze dne 25. 2. 2011 o stížnosti žalobce proti rozhodnutí Vězeňské služby, vychovatele VS Věznice Valdice, o uložení kázeňského trestu žalobci ze dne 23. 2. 2011,

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovené právní zástupkyni žalobce JUDr. Aleně Jírovcové, advokátce, se přiznává odměna za zastupování žalobce ve výši 2.400,- Kč. Tato částka jí bude vyplacena z účtu Městského soudu v Praze do šedesáti dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se podanou žalobou domáhá přezkoumání rozhodnutí žalovaného uvedeného v záhlaví, kterým byla zamítnuta jeho stížnost proti rozhodnutí Vězeňské služby, vychovatele VS Věznice Valdice, o uložení kázeňského trestu žalobci ze dne 23. 2. 2011, podle ust. § 46 odst. 3 písm. f) zákona č. 169/1999 Sb., spočívajícím v umístění žalobce do uzavřeného oddělení na 5 dní, s výjimkou doby stanovené k plnění určených úkolů programu zacházení.

Žalobce v žalobě uvedl, že se od roku 2004 nachází ve Věznici Valdice, kde si odpykává trest odnětí svobody v délce 11,5 roku se zařazením do věznice se zvýšenou ostrahou a přesto, že se snaží plnit své povinnosti, je často trestán přísnými kázeňskými tresty. Jedním z nich je i trest 5 dnů umístění do uzavřeného oddělení, uložený dne 23. 2. 2011 za

údajné neposlechnutí dozorce k vyklizení skříňky z důvodu eskorty do Věznice Praha – Pankrác.

Žalobce byl udělením tohoto kázeňského trestu překvapen, neboť dne 13. 1. 2011, před tím, než byl v ranních hodinách z cely č. 411 ubytovny „D“ odváděn k eskortě dozorcem prap. S., svou skříňku vyklidil a všechny věci si vzal s sebou, a toto prap. S. zkontroloval. Proto proti výše uvedenému postupu žalobce ihned protestoval a podal stížnost, které nebylo vyhověno.

Žalobce se cítí postupem pracovníků Vězeňské služby poškozen a šikanován, jelikož k danému skutku, za který byl žalobce potrestán, nedošlo. Uložení kázeňského trestu pokládá za nezákonné, neodpovídající ust. § 46 odst. 3 písm. f) zákona č. 169/1999 Sb., a porušující čl. 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a čl. 6 odst. 1 Úmluvy, neboť rozhodnutí o uložení přísného kázeňského trestu, jakým je trest umístění do uzavřeného oddělení či do samovazby, je výrazným zásahem do základních lidských práv a svobod odsouzených.

Žalovaný ve vyjádření k podané žalobě výslovně sporoval všechna tvrzení žalobce uvedená v žalobě, když dále konstatoval, že žalobce byl dne 13. 1. 2011 plánovaně eskortován do Vězeňské nemocnice ve Vazební věznici Pankrác. O této eskortě byl včas vychovatelem informován. Před odjezdem na eskortu byl dne 13. 1. 2011 v 7.00 hodin službu konajícím dozorcem vyzván, aby si na cele ubytovny „D“ vyklidil skříňku a veškeré osobní a ústavní věci vzal s sebou na eskortu. Po jeho odchodu bylo dozorcem zjištěno, že v neuzamčené skříňce na osobní věci zanechal různé tiskoviny, oblečení a drobné věci osobní potřeby. Dozorci vyhotovil písemný seznam věcí a tyto pak byly uloženy do uzamčené místnosti na ubytovně odsouzených. Na žalobce byl poté službu konajícím dozorem zpracován Záznam o kázeňském přestupku odsouzeného. Po návratu z eskorty dne 17. 2. 2011 byly žalobci všechny uložené věci vráceny do užívání a ten je převzal.

Žalovaný dále citoval výroky a odůvodnění rozhodnutí Vězeňské služby, vychovatele VS Věznice Valdice, o uložení kázeňského trestu žalobci ze dne 23. 2. 2011, dále napadeného rozhodnutí Vězeňské služby, speciálního pedagoga Věznice Valdice, ze dne 25. 2. 2011, jakož i text stížnosti žalobce. K věci dodal, že postup při řízení o kázeňských přestupcích odsouzených a ukládání kázeňských trestů odsouzeným není v rámci řízení ve VS ČR nějakým nahodilým procesem, který by zaměstnancům umožňoval libovolně kohokoliv kázeňsky trestat bez bližšího zkoumání. K podrobnostem při kázeňském řízení je vydána Ministerstvem spravedlnosti prováděcí vyhláška č. 345/1999 Sb., kterou se vydává řád výkonu trestu odnětí svobody, ve znění pozdějších předpisů. Ta v ustanoveních § 56 a násl. stanovuje pravidla pro řízení o kázeňských trestech. V rámci vnitřních předpisů je uplatňování kázeňské pravomoci nad odsouzenými a obviněnými činěno postupem stanoveným v Nařízení generálního ředitele VS ČR č. 16/2010 ve znění nařízení č. 44/2010.

Žalovaný dále konstatoval, že napadené rozhodnutí o uložení kázeňského trestu obsahuje dostatečně přesnou specifikaci rozhodujícího orgánu i odsouzeného, výrokovou část, popis skutku, závěr o porušení konkrétní právní normy vymezeným skutkem a poučení o opravném prostředku, datum a podpis. Rovněž z rozhodnutí o stížnosti je dostatečně seznatelné, kdo, kdy, proč a jakým způsobem rozhodl. Žalovaný tak neporušil žádnou právní povinnost stanovenou obecně závaznými právními předpisy, zejména pak zákonem č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Dozor nad dodržováním právních předpisů při výkonu trestu, včetně pravomoci prověřovat zákonnost příkazů a rozhodnutí Vězeňské služby, provádí pověřený státní zástupce krajského státního zastupitelství, v jehož obvodu se trest vykonává. Kontrolní pravomoci, pokud jde o dodržování práv odsouzených ze strany Vězeňské služby, má i Veřejný ochránce práv. Žalobce má také možnost k uplatnění svých práv a oprávněných zájmů podávat stížnosti a žádosti ve smyslu ust. § 26 zákona o výkonu trestu odnětí svobody. Tyto orgány společně s vnitřními kontrolními mechanismy Vězeňské služby představují podle názoru žalovaného dostatečné záruky, aby v souvislosti s výkonem trestu odnětí svobody ve věznicích nedocházelo k excesům, které by svou intenzitou mohly zasahovat nepřipustným způsobem do základních práv odsouzených.

Ze správního spisu vyplývají následující pro rozhodnutí soudu podstatné skutečnosti:

V Záznamu o kázeňském přestupku odsouzeného, který vyhotovil a podepsal inspektor prap. S. na základě vlastního zjištění dne 13. 1. 2011 ve Valdicích, byl skutek žalobce popsán následovně: „Dne 13. 1. 2011 v 7.00 hod. na cele č. 411 ubyt. D ods. Z. neuposlechl výzvy dozorce, při které byl vyzván, aby si vyklidil skříňku, určenou na osobní věci odsouzeného a z důvodu eskorty si je vzal s sebou. Skříňka byla tzv. napěchována tiskovinami a drobnými osobními věcmi.“. Žalobce do Záznamu téhož dne uvedl, že se k tomuto vyjádří v odvolání, a tento podepsal.

Rozhodnutím Vězeňské služby, vychovatele VS Věznice Valdice, o uložení kázeňského trestu odsouzenému ze dne 23. 2. 2011, byl žalobci uložen kázeňský trest podle ust. § 46 odst. 3 písm. f) zákona č. 169/1999 Sb., umístění žalobce do uzavřeného oddělení na 5 dní, s výjimkou doby stanovené k plnění určených úkolů programu zacházení. Skutek žalobce byl v rozhodnutí popsán následovně: „Dne 13. 1. 2011 v 7.00 hod. na cele 411 přízemí ubytovny D neuposlechl odsouzený Z. výzvy dozorce prap. S., aby si vyklidil skříňku, určenou na osobní a ústavní věci a z důvodu eskorty do zdravotnického zařízení Věznice Praha-Pankrác si je vzal s sebou. V neuzamčené skříňce zanechal různé tiskoviny, oblečení a drobné předměty osobní potřeby. Věci byly přemístěny do uzamčené místnosti v přízemí ubytovny D a dne 17. 2. 2011 předány odsouzenému do užívání po jeho návratu z eskorty. Tímto jednáním ods. Z. porušil ustanovení § 28 odst. 1 zákona č. 169/1999 Sb. tím, že odsouzený je ve výkonu trestu povinen dodržovat stanovený pořádek a kázeň, plnit pokyny a příkazy zaměstnanců Vězeňské služby.“. Přísnější kázeňský trest byl jmenovanému uložen vzhledem k tomu, že porušil ustanovení zákona a že jeho chování je v poslední době problematické, mírnější trest by se minul účinkem.

Dne 23. 2. 2011 podal žalobce proti rozhodnutí stížnost, kterou odůvodnil takto: „S těmi nesmysly ozn. jako „popis skutku“ jsem byl seznámen, proti rozhodnutí podávám stížnost, a celou věc postoupím dalšímu právnímu postupu.“.

Rozhodnutím Vězeňské služby, speciálního pedagoga Věznice Valdice, ze dne 25. 2. 2011, byla stížnost proti rozhodnutí o uložení kázeňského trestu dle ust. § 60 odst. 2 písm. b) ŘVTOS č. 345/1999 Sb. zamítnuta. Spáchání kázeňského přestupku a jeho zavinění bylo dostatečně prokázáno uvedenými důkazními prostředky. Uložený kázeňský trest je úměrný závažnosti spáchaného přestupku a je v souladu s účelem výkonu trestu. Kázeňská pravomoc vychovatele nebyla překročena.

Městský soud v Praze žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, přezkoumal v rozsahu uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán, a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

Městský soud v Praze věc posoudil takto:

Podle ust. § 47 odst. 1 zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, *kázeňský trest lze uložit, jen jsou-li náležitě objasněny okolnosti kázeňského přestupku a prokázána vina odsouzeného. Před uložením kázeňského trestu musí být odsouzenému umožněno, aby se vyjádřil ke všem skutečnostem, které se mu kladou za vinu, a důkazům o nich. Může uvádět okolnosti, které jeho vinu vyvracejí nebo zmírňují a na podporu svých tvrzení navrhnout provedení dalších důkazů sloužících k jeho obhajobě.*

Podle odstavce 2 téhož ustanovení, *uložený kázeňský trest musí být úměrný závažnosti spáchaného kázeňského přestupku a musí být v souladu se zájmem na dosažení účelu trestu. Za kázeňský přestupek lze uložit jen jeden kázeňský trest. Trest propadnutí věci lze uložit i vedle jiného kázeňského trestu.*

V projednávané věci žalobce sporuje, že by výše popsáný kázeňský přestupek, pro který mu byl uložen předmětný kázeňský trest, skutečně spáchal.

Postup a formu rozhodnutí o uložení kázeňského přestupku stanoví v ust. § 58 odst. 2 až 5 vyhláška Ministerstva spravedlnosti č. 345/1999 Sb., kterou se vydává řád výkonu trestu odnětí svobody (dále jen „Řád výkonu trestu“), a to tak, že o kázeňském přestupku odsouzeného se sepíše záznam na předepsaném tiskopisu. Ze záznamu musí být zřejmé konkrétní údaje o jednání, v němž je spatřován kázeňský přestupek, včetně označení místa, času, způsobu spáchání přestupku a okolností, za nichž byl přestupek spáchán, popřípadě též předpokládané pohnutky takového jednání.

V řízení o kázeňském přestupku je důkazním prostředkem vše, co může přispět k objasnění skutku, zejména vlastní zjištění zaměstnance Vězeňské služby, výpovědi odsouzených a jiných osob, věci, listiny a ohledání. Důkazy musí být označeny konkrétně, a to takovým způsobem, aby je bylo možno prověřit. Jsou-li důkazním prostředkem výpovědi svědků, uvede se stručný obsah jejich výpovědí s jejich vlastnoručním podpisem. Doznání odsouzeného nezavazuje příslušného zaměstnance Vězeňské služby povinnosti přezkoumat a dostupnými prostředky prověřit všechny okolnosti skutku.

Před uložením kázeňského trestu musí být odsouzenému umožněno, aby se k věci vyjádřil. Vyjádření odsouzeného se uvede na předepsaném tiskopisu a předloží odsouzenému k podpisu. Odmítne-li odsouzený vyjádření podepsat, uvede příslušný zaměstnanec Vězeňské služby tuto skutečnost včetně důvodu odmítnutí a připojí datum a svůj podpis.

Kázeňský trest lze uložit, je-li vina odsouzeného prokázána. Při rozhodování o uložení kázeňského trestu je zaměstnanec Vězeňské služby povinen přihlídnout zejména k závažnosti kázeňského přestupku a okolnostem, za nichž byl spáchán, jakož i k dosavadnímu chování odsouzeného. Kázeňský přestupek lze řešit též výchovným pohovorem bez uložení kázeňského trestu; tato skutečnost se vyznačí v záznamu o kázeňském přestupku. Rozhodnutí o uložení kázeňského trestu se vydává písemně a musí kromě výroku a odůvodnění obsahovat i poučení o opravném prostředku. Odsouzený potvrdí oznámení rozhodnutí podpisem. Odmítne-li, postupuje se obdobně, jako když odsouzený odmítne podepsat své vyjádření.

Podle ust. § 59 a 60 Řádu výkonu trestu stížnost proti rozhodnutí o uložení kázeňského trestu (§ 52 odst. 1 zákona) lze podat písemně nebo ústně. Byla-li stížnost podána písemně, vyznačí se na ní datum jejího převzetí zaměstnancem Vězeňské služby. O stížnosti podané ústně se učiní na předepsaném tiskopisu záznam, v němž se uvedou podstatné důvody stížnosti a datum jejího podání. Stížnost může směřovat jak proti uložení kázeňského trestu, tak i proti jeho druhu a výši.

Je-li stížnost proti rozhodnutí o uložení kázeňského trestu podána ve stanovené lhůtě, je příslušný zaměstnanec Vězeňské služby povinen přezkoumat, zda je prokázáno, že se skutek, v němž je spatřován kázeňský přestupek, stal, zda jej spáchal odsouzený, zda tento skutek je kázeňským přestupkem, jakož i další významné okolnosti. Současně přezkoumá, zda nebyla překročena kázeňská pravomoc zaměstnance Vězeňské služby, který kázeňský trest uložil.

Na rozhodnutí o kázeňských trestech nelze klást nároky srovnatelné s rozhodnutím správního orgánu nebo soudu. V kázeňském řízení vystupuje významněji požadavek na flexibilitu rozhodování a snaha udržovat pořádek a bezpečnost ve věznicích v reálném čase (viz usnesení Ústavního soudu ze dne 21. 10. 2008, sp. zn. I. ÚS 1785/08).

Žalobci (odsouzenému) byl uložen kázeňský trest za kázeňský přestupek, který byl prokázán vlastním zjištěním inspektora prap. S.. Takovéto zjištění je jedním z přípustných, v ust. § 58 odst. 3 Řádu výkonu trestu demonstrativně uvedených důkazních prostředků. Žalobci bylo umožněno se k věci vyjádřit, žalobce pouze uvedl, že se vyjádří v odvolání. Jelikož byla vina žalobce (odsouzeného) prokázána, byl mu rozhodnutím Vězeňské služby, vychovatele VS Věznice Valdice ze dne 23. 2. 2011 uložen předmětný kázeňský trest. Rozhodnutí o uložení kázeňského trestu obsahuje dostatečně přesnou specifikaci rozhodujícího orgánu i odsouzeného, výrokovou část, popis skutku, závěr o porušení konkrétní právní (vnitřní) normy vymezeným skutkem, odůvodnění uložení typu kázeňského trestu a jeho výše a poučení o opravném prostředku, datum a podpis.

Stížnost žalobce proti rozhodnutí o uložení kázeňského trestu byla zamítnuta. Odůvodnění rozhodnutí o stížnosti splňuje náležitosti stanovené v ust. § 60 Řádu výkonu trestu, když bylo příslušným zaměstnancem Vězeňské služby přezkoumáno prokázání spáchání kázeňského přestupku se závěrem, že spáchání kázeňského přestupku bylo dostatečně prokázáno uvedenými důkazními prostředky, tj. zjištěním inspektora prap. S. Současně taktéž byla shledána úměrnost uloženého kázeňského trestu ve vztahu k závažnosti spáchaného přestupku a jeho souladnost s účelem výkonu trestu. Překročení kázeňské pravomoci vychovatele nebylo shledáno.

S ohledem na skutečnost, že žalobce (odsouzený) ve své stížnosti proti rozhodnutí o uložení kázeňského trestu neuvedl žádné konkrétní námitky, nijak blíže nespecifikoval důvody nesprávnosti či nezákonnosti tohoto rozhodnutí, když pouze konstatoval, že s tímto rozhodnutím byl seznámen, neshledal soud námitku žalobce důvodnou. Kázeňský přestupek žalobce byl řádně prokázán a současně napadené rozhodnutí, jakož i předcházející rozhodnutí o uložení kázeňského přestupku splňuje náležitosti stanovené zákonem o výkonu trestu svobody, resp. Řádu výkonu trestu, a soud tedy dospěl k závěru, že těmito rozhodnutími nedošlo k porušení ust. § 46 odst. 3 písm. f) zákona č. 169/1999 Sb., ani čl. 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a čl. 6 odst. 1 Úmluvy, a proto žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn podle ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., neboť žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému žádné náklady řízení nevznikly.

Ustanovené zástupkyni přiznal soud odměnu za zastupování žalobce podle ust. § 35 odst. 8 s.ř.s. za 1 úkon právní služby v částce 2.100,- Kč podle ust. § 7, § 9 odst. 3 písm. f) vyhlášky č. 177/1996 Sb. ve znění platném do 31. 12. 2012 a za 1 režijní paušál v částce 300,- Kč podle ust. § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., celkem tedy ve výši 2.400,- Kč.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 23. ledna 2015

JUDr. Ing. Viera Horčicová, v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Veronika Brunhoferová